अप्यर्ध Tatpur. m. f. n. (-र्धः-र्धा-र्धम्) (ved.) Near, contiguous; अप्यर्धम् near to. Comp. अभ्यर्ध and अभ्यर्ण. E. अपि and अर्ध.

अप्यायदीक्षित. See अप्ययदीक्षित.

अप्युत. — Two distinct words अपि and उत qq. vv.

अप्यैदीक्षित. See अप्ययदीक्षित.

अप्रकट Tatpur. m. f. n. (-टः-टा-टम्) Unmanifested, unapparent. E. अ neg. and प्रकट.

अप्रकम्प Bahuvr. m. f. n. (-म्पः-म्पा-म्पम्) [1] Unshaken, lit. and figur., firm, steady; e. g. अप्रकम्पं हृदयम्. [2] Unanswered, unrefuted. E. अ priv. and प्रकम्प.

अप्रकम्पता f. (-ता) or अप्रकम्पत्व n. (-त्वम्) [1] Firmness, stability. [2] Unanswerableness. E. अप्रकम्प, taddh. aff. तल् or त्व.

अप्रकर Tatpur. m. f. n. (-रः-रा-रम्) Not acting in a superior manner, acting ill; (*Amarúśataka-tíká*: = अप्रकृष्टकारक). E. अ neg. and प्रकर.

अप्रकरण Tatpur. n. (-णम्) The not being the principal or relevant matter, incidental or irrelevant matter (of a book, a discussion &c.); e. g. *Śankara* on a passage of the *Bríhadár.*: ज्ञानकर्मणी एव हि मेधातपःशब्दवाच्ये। तयोः प्रकृतत्वान्नेतरे मेधातपसी। अप्रकरणात्; applied also to those passages in the Bráhmaṅas which are considered as not connected with, or irrelevant to, the principal topics of an injunction with which they may happen to be found together in the same chapter or book, and which therefore do not share in the rules that apply to the latter, but become the subject of special injunctions; comp. अनारभ्याधीत and the following; e. g. in the *Jaimini Sútra*: अप्रकरणे तु तद्धर्मतो विशेषात्. E. अ neg. and प्रकरण.

अप्रकल्पक Tatpur. m. f. n. (-ल्पकः-ल्पिका-ल्पकम्) Not enjoining, not making principal or relevant, not having the effect of making one injunction as relevant or obligatory as other injunctions with which the former may happen to be found together in the same book or chapter, e. g. of a Bráhmaṅa (comp. the preceding and अनारभ्याधीत); e. g. in the *Jaimini Sútra*: शास्त्रं स्यादप्रकल्पकम् (scil. स्मृतेः); *Śabara*: तस्मान्नास्याः स्मृतेः शास्त्रं प्रकल्पकम्. E. अ neg. and प्रकल्पक.

अप्रकाण्ड Bahuvr. m. f. n. (-ण्डः-ण्डा-ण्डम्) Without a stem (as a shrub). E. अ priv. and प्रकाण्ड.

अप्रकार Tatpur. m. f. n. (-रः-रा-रम्) Not producing, not manifesting; e. g. in the *Bháshápariсhchheda*: तदभावाप्रकारा धीस्तत्प्रकारा तु निश्चयः. E. अ neg. and प्रकार.

अप्रकाश I. Tatpur. or Bahuvr. 1. m. f. n. (-शः-शा-शम्) [1] Not bright, not clear, dark; e. g. in the *Hidimb.*: अप्रकाशा दिशः सर्वाः. [2] Private, secret, not evident, without a witness; e. g. in the *Víramitrodaya*: (of a deed) अप्रकाशात्साक्षियुक्तं लेखकाक्षरमुद्रितम्। लोकप्रसिद्धं स्वकृताद्वरमन्यकृतं शुभम्; अप्रकाशम् also used as adv.; e. g. *Kullúka*: पितृगृहे कन्या यं पुत्रमप्रकाशं जनयेत्तं कन्यापरिणेतुः पुत्रं नाम्ना कानीनं वदेत्; or अप्रकाशमुत्पन्नः पुत्रः. E. अ neg. or priv. and प्रकाश.

II. Tatpur. m. (-शः) [1] Want of brightness or clearness, darkness, lit. or figur.; e. g. in the comm. of the *Raghuvanśa*: सोऽहं .... प्रकाशश्चान्धकारश्च लोकालोक इवाचलः (comm. एकस्मिन्पार्श्वे प्रकाशयुक्तः। अपरस्मिन्पार्श्वेऽप्रकाशयुक्त इति भावः). [2] Secrecy. E. अ neg. and प्रकाश.

अप्रकाशक m. f. n. (-शकः-शिका-शकम्) I. Tatpur. Not irradiating, not rendering apparent. E. अ neg. and प्रकाशक.

II. Making obscure, obfuscating. E. अप्रकाशि (denom. of अप्रकाश, aff. णिच्), kŕit aff. ण्वुल्.

अप्रकाशकग्रह Karmadh. m. (-हः) (In Astronomy.) The same as [1] धूमकेतु. [2] पात. [3] परिधि. [4] इन्द्रकेतु. [5] विषकेतु qq. vv. E. अप्रकाशक and ग्रह.

अप्रकाशता f. (-ता) Hiddenness, secrecy. E. अप्रकाश, taddh. aff. तल्.

अप्रकाशमान Tatpur. m. f. n. (-नः-ना-नम्) Not apparent, made obscure; e. g. *Śrídharaswámin* in his comm. on the *Bhágav. Pur.* रागादिभिरप्रकाशमाना दिग्देवताः कर्मसाक्षिभूता न जानाति. E. अ neg. and प्रकाशमान.

अप्रकाशित Tatpur. m. f. n. (-तः-ता-तम्) Not manifested, not evident, not divulged, unrevealed; e. g. in the *Mitákshara*: स्वं लभेतान्यविक्रीतं क्रेतुर्दोषेऽप्रकाशिते। हीनाद्रहो हीनमूल्ये वेलाहीने च तस्करः; or अप्रकाशितात्मनो व्यभिचारात्पुरुषान्तरसंभोगसंकल्पाद्यद्पुंसं तस्यर्तौ रजोदर्शने शुद्धिः. E. अ neg. and प्रकाशित.

अप्रकाश्य Tatpur. m. f. n. (-श्यः-श्या-श्यम्) Not to be divulged, to be kept secret; e. g. in the *Rudrayámalatantra*: (प्रणवं) अप्रकाश्यं परं गुह्यं रहस्यं सर्वकामदम्. E. अ neg. and प्रकाश्य.

अप्रकीर्णप्रसृतत्व n. (-त्वम्) I. The being neither (too) incoherent nor (too) prolix; or

II. Tatpur. The being diffuse (i. e. eloquent) on a concise subject; one of the thirty five excellent qualities in the speech of a Jaina Arhat. E. I. अ neg. and प्रकीर्ण-प्रसृत, taddh. aff. त्व; or II. अप्रकीर्ण and प्रसृतत्व.

अप्रकृत Tatpur. m. f. n. (-तः-ता-तम्) Not principal, irrelevant, incidental; comp. अप्रकरण. E. अ neg. and प्रकृत.

अप्रकृतत्व n. (-त्वम्) The same as अप्रकरण. E. अप्रकृत, taddh. aff. त्व.

अप्रकृष्ट Tatpur. 1. m. f. n. (-ष्टः-ष्टा-ष्टम्) Low, vile.

2. m. (-ष्टः) A crow. E. अ neg. and प्रकृष्ट.

अप्रक्लृप्त Tatpur. m. f. n. (-प्तः-प्ता-प्तम्) Not enjoined, irrelevant; comp. अप्रकृत. E. अ neg. and प्रक्लृप्त.

अप्रकेत Bahuvr. m. f. n. (-तः-ता-तम्) (ved.) Indistinct, unrecognizable. E. अ priv. and प्रकेत.

अप्रचित Tatpur. m. f. n. (-तः-ता-तम्) (ved.) Undiminished, free from decay, ever lasting. E. अ neg. and प्रचित.

अप्रखर Tatpur. m. f. n. (-रः-रा-रम्) [1] Dull, obtuse. [2] Bland, mild. E. अ neg. and प्रखर.

अप्रगम m. f. n. (-मः-मा-मम्) I. Tatpur. Invincible; or

II. Bahuvr. Not going well (with others), i. e. going too fast to be accompanied by others a long distance. (Both interpretations of the word are given in the passage of the *Bhattikávya*: उद्पतद्विद्यद्प्रगमः परैः रुचिरम् &c. (*Jayam.* and *Bharatas.*: परैः शत्रुभिरप्रगमोऽनभिभवनीयः; or *Jayam.*: अप्रगमोऽन्येषामित्यर्थात्; *Bharatas.*: परैः सह नास्ति प्रकृष्टं गमनं यस्येत्यर्थः। अतिशीघ्रगामित्वात्, the word परैः of the text depending in the latter interpretation not upon अप्रगमः but on रुचिरम् and not meaning then 'enemy', but 'excellent'). E. I. अ neg. and प्रगम (= न प्रगम्यते ऽसौ, i. e. गम् with प्र, kŕit aff. अप्). II. अ priv. and प्रगम (i. e. प्र and गम).

अप्रगल्भ Tatpur. m. f. n. (-ल्भः-ल्भ-ल्भम्) Not bold, modest, unassuming, bashful; e. g. in the *Hitopad.*: धृष्टः पार्श्वे वसति नियतं दूरतश्चाप्रगल्भः; or in the *Bhattik.*: स्त्रीभूषणं चेष्टितमप्रगल्भं चारूण्यवक्राण्यपि वीक्षितानि. E. अ neg. and प्रगल्भ.